

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ ഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ॥

കൗസൽയായാ വിലാപഃ സുമന്ത്രേണ തസ്യാ ആശ്വാസനം ച

തതോ ഭൂതോപസൃഷ്ടേവ
വേപമാനാ പുനഃ പുനഃ |
ധരൺയാം ഗതസത്തേവ
കൗസൽയാ സുതമബ്രവീത് || 2.60.1 ||

നയ മാം യത്ര കാകുത്ഥഃ
സീതാ യത്ര ച ലക്ഷ്മണഃ |
താൻ വിനാ ക്ഷണമപ്യുദൃ
ജീവിതും നോത്സഹേ ഹൃഹം || 2.60.2 ||

നിവർതയ രഥം ശീഘ്രം
ദണ്ഡകാൻ നയ മാമപി |
അഥ താൻ നാനുഗച്ഛാമി
ഗമിഷ്യാമി യമക്ഷയം || 2.60.3 ||

ബാഷ്പവേഗോപഹതയാ
സ വാചാ സജ്ജമാനയാ |
ഇദമാശ്വാസയൻ ദേവീം
സുതഃ പ്രാഞ്ജലിരബ്രവീത് || 2.60.4 ||

ത്യജ ശോകം ച മോഹം ച
 സംഭ്രമം ദുഃഖജം തഥാ |
 വ്യവധൂയ ച സന്താപം
 വനേ വത്സ്യതി രാഘവഃ || 2.60.5 ||

ലക്ഷ്മണശ്ചാപി രാമസ്യ
 പാദൗ പരിചരൻ വനേ |
 ആരാധയതി ധർമജ്ഞഃ
 പരലോകം ജിതേന്ദ്രിയഃ || 2.60.6 ||

വിജന്യേപി വനേ സീതാ
 വാസം പ്രാപ്യ ഗൃഹേഷ്വിവ |
 വിസ്രംഭം ലഭത്യേഭീതാ
 രാമേ വിന്യസ്തമാനസാ || 2.60.7 ||

നാസ്യാ ദൈന്യം കൃതം കിഞ്ചിത്
 സുസൂക്ഷ്മമപി ലക്ഷ്യതേ |
 ഉചിതേവ പ്രവാസാനാം
 വൈദേഹീ പ്രതിഭാതി മേ || 2.60.8 ||

നഗരോപവനം ഗത്വാ
 യഥാ സ്ഥമതേ പുരാ |
 തഥൈവ രമതേ സീതാ
 നിർജനേഷു വനേഷുപി || 2.60.9 ||

ബാലേവ രമതേ സീതാ -
 ബാലചന്ദ്രനിഭാനനാ |
 രാമാ രാമേ ഹൃദീനാത്മാ
 വിജന്യേപി വനേ സതീ || 2.60.10 ||

തദ്ഗതം ഹൃദയം യസ്യ -
 സ്തദധീനം ച ജീവിതം |
 അയോധ്യാ ഹി ഭവേദസ്യ
 രാമഹീനാ തഥാ വനം || 2.60.11 ||

പരിപൃച്ഛതി വൈദേഹീ
 ഗ്രാമാംശ്ച നഗരാണി ച |
 ഗതിം ദൃഷ്ട്വാ നദീനാം ച
 പാദപാൻ വിവിധാനപി || 2.60.12 ||

രാമം വാ ലക്ഷ്മണം വാപി
 ദൃഷ്ട്വാ ജാനാതി ജാനകീ |
 അയോധ്യാ ക്രോശമാത്രേ തു
 വിഹാരമിവ സാശ്രിതാ || 2.60.13 ||

ഇദമേവ സ്മരാമ്യസ്യഃ
 സഹസൈവോപജൽപിതം |
 കൈകേയിസംശ്രിതം ജൽപം
 നേദാനീം പ്രതിഭാതി മാം || 2.60.14 ||

ധ്വംസയിത്വാ തു തദ് വാക്യം
 പ്രമാദാത് പര്യുപസ്ഥിതം |
 ഏദനം വചനം സൂതോ
 ദേവ്യാ മധുരമബ്രവീത് || 2.60.15 ||

അധ്വനാ വാതവേഗേന
 സംഭ്രമേണാതപേന ച |
 ന വിഗച്ഛതി വൈദേഹ്യാ -
 ശ്വന്ദ്രാശുസദൃശീ പ്രഭാ || 2.60.16 ||

സദൃശം ശതപത്രസ്യ
 പൂർണ്ണചന്ദ്രോപമപ്രഭം |
 വദനം തദ് വദാൻയായാ
 വൈദേഹ്യാ ന വികമ്പതേ || 2.60.17 ||

അലക്തരസരക്താഭാ -
 വലക്തരസവർജിതൗ |
 അദ്യാപി ചരണൗ തസ്യാഃ
 പദ്മകോശസമപ്രഭൗ || 2.60.18 ||

നൂപുരോത്കൃഷ്ടലീലേവ
 ഖേലം ഗച്ഛതി ഭാമിനീ |
 ഇദാനീമപി വൈദേഹീ
 തദ്രാഗാൻയസ്തഭൂഷണാ || 2.60.19 ||

ഗജം വാ വീക്ഷ്യ സിംഹം വാ
 വ്യാഘ്രം വാ വനമാശ്രിതാ |
 നാഹാരയതി സന്താസം
 ബാഹു രാമസ്യ സംശ്രിതാ || 2.60.20 ||

ന ശോച്യാസ്തേ ന ചാത്മാ തേ
 ശോച്യാ നാപി ജനാധിപഃ |
 ഇദം ഹി ചരിതം ലോകേ
 പ്രതിഷ്ഠാസ്യതി ശാശ്വതം || 2.60.21 ||

വിധൂയ ശോകം പരിഹൃഷ്ടമാനസാ
 മഹർഷിയാതേ പഥി സുവ്യവസ്ഥിതാഃ |
 വനേ രതാ വന്യഹലാശനാഃ പിതൃഃ
 ശുഭാം പ്രതിജ്ഞാം പ്രതിപാലയന്തി തേ || 2.60.22 ||

തഥാപി സൂതേന സുയുക്തവാദിനാ
 നിവാർയമാണാ സുതശോകകർശിതാ |
 ന ചൈവ ദേവീ വിരരാമ കുജിതാത്
 പ്രിയേതി പുത്രേതി ച രാഘവേതി ച || 2.60.23 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അയോധ്യാകാണ്ഡേ ഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ||